

Історія політична і культурна.

М. Халанскій — Отношеніе былинъ объ Ильѣ Муромцѣ къ сказаніямъ объ Олегѣ Вѣщемъ (Журналъ Мин. Нар. Просв. 1911, IX ст. 40—62).

Се помертна праця автора — вона служить продовженням його давнѣйших статей: Къ исторіи поэтическихъ сказаній объ Олегѣ Вѣщемъ, *Iljas von Russen und Oja Muromec*. В отсей статі він головню аргументує тези: Олег = Іля, муромський = мурманський (норманський); підстава для сього одначе вістаєть ся хисткою як і в попередніх працях (див. Записки т. LIX); ширше застановляєть ся пок. автор над билінними маршрутами Ілі до Києва, зводячи їх в літописними походами Олега — одначе сї порівнання досить натягнені, як отсе що увільнене дороги від Соловья-розбійника відповідає „увільненню Києва Олегом від Аскольда“ (знов фігурує тут оповідання Йоакимівської літописи, де Олег іде на Аскольда „слыша отъ Кіевлянъ жалобы на Осколда и позавидовавъ области его“). Так само дуже поверховні й далекі ті анальоїї, які автор шукає між Гельгі Едди і Ілею, між Ілею і Тетлейфом Тідрек-сагі, ставлячи таким чином отсей ланцюх зрівнянь: Олег = Helgi = Іля = Тетлейф, як ідеали гуманного, людяного лицаря-Нормана — характеристика яка для Олега має знов одинокую підставу в деяких ідеальних рцях Йоакимового оповідання!

За всім тим не можна відмовити дотепности деяким поміченням і порівнанням пок. дослідника, розсипаним в різних місцях його помертної праці — і приходиться ся пожалувати, що передчасна смерть так безжалісно перервала нитку його робіт! *М. Грушевський.*

Teofil Emil Modelski — Czy Polacy walczyli na Syculii w 1025 r.? (*Przegląd historyczny* 1911 р., т. XIII, стор. 257—267).

В неаполітанській хроніці Люпуса Протоспата 860—1102 рр. (*Lupi Protospatae Rerum in regno neapolitano gestarum...*) стрічаємо під 1027 р. таку записку: „1027. Despotus Nicus in Italiam descendit cum ingentibus copiis Russorum, Wandalorum, Turcorum, Bulgarorum, Brunchorum, Polonorum, Macedonum aliarumque nationum, ad Siciliam capiendam“. Ся звістка про участь Русів і Поляків в сицилійській війні звернула вже давно увагу словянських дослідників; Русів вважали одні Варягами, інші Русею, про польськість „Поляків“ згадувано з сумнівами. Автор розвідки розглядає ближше ту записку. Вона не заховала ся в старім тексті, тільки в виданю Ант. Карачіолі в 1626 р. і в деяких пізнійших виданнях, — і вповні не можна давати їй віри.